

คำวินิจฉัยของ นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔/๒๕๕๓

วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๓

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ยุบพรรคไทยก้าวหน้า

ประธานกรรมการการเลือกตั้งในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมือง ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า ได้รับการจดทะเบียนจัดตั้งพรรคไทยก้าวหน้าเป็นพรรคการเมืองตั้งแต่วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๒ ซึ่งภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียน คือภายในวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๒ แต่วันดังกล่าวตรงกับวันอาทิตย์ซึ่งเป็นวันหยุดราชการ จึงต้องถือวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๒ อันเป็นวันเปิดทำการถัดไป พรรคไทยก้าวหน้า ต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ แต่เมื่อครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันดังกล่าว พรรคไทยก้าวหน้าไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ อันเป็นเหตุให้ต้องยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยก้าวหน้าตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

เลขาธิการพรรคไทยก้าวหน้า ได้ยื่นคำชี้แจงว่า พรรคไม่อาจปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ เพราะพรรคเข้าใจคำว่า “๑๘๐ วัน” หมายถึง ๖ เดือน แต่เมื่อพรรคได้ดำเนินการนำเอกสารการจัดตั้งสาขาพรรคพร้อมรายชื่อสมาชิกไปยื่นต่อนายทะเบียน จึงได้รับแจ้งว่าเกินกำหนดเวลาแล้ว พรรคไทยก้าวหน้าไม่มีเจตนาที่จะไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่อย่างใด

ศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาและมีคำสั่งให้ยุบพรรคไทยก้าวหน้า โดยให้แจ้งคำสั่งการยุบพรรคไทยก้าวหน้าไปให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ และให้ส่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ และคำวินิจฉัยส่วนตัวของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทุกคนไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับศาลรัฐธรรมนูญที่มีคำสั่งให้ยุบพรรคไทยก้าวหน้า แต่ไม่เห็นด้วยที่ให้ส่งคำวินิจฉัยไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพราะพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวกำหนดให้

ศาลรัฐธรรมนูญทำคำสั่งแจ้งให้นายทะเบียนทราบเท่านั้น ดังนั้น ประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยประการแรก มีว่า ศาลรัฐธรรมนูญจะต้องทำคำวินิจฉัยและส่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ และคำวินิจฉัยส่วนตัวของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาหรือไม่ ข้าพเจ้าได้มีความเห็นไว้แล้วตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๖/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ และ ๒/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๒ และ ๔๖/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ ว่าเมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองแล้ว เพียงแต่แจ้งคำสั่งการยุบพรรคให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบเท่านั้น นายทะเบียนพรรคการเมืองจะเป็นผู้ส่งคำสั่งดังกล่าวไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยศาลรัฐธรรมนูญไม่มีหน้าที่ที่จะต้องส่งคำสั่งยุบพรรค หรือคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ และคำวินิจฉัยส่วนตัวของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทุกคนที่เป็นองค์คณะไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาอีก ซึ่งในเรื่องนี้ข้าพเจ้าขอยืนยันความเห็นเช่นเดิม เพราะตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้ว ให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา” มาตราดังกล่าวแสดงว่า ให้ศาลรัฐธรรมนูญแจ้งคำสั่งยุบพรรคการเมืองไปยังนายทะเบียนพรรคการเมืองเท่านั้น และเป็นหน้าที่ของนายทะเบียนพรรคการเมืองที่จะต้องส่งคำสั่งยุบพรรคการเมืองไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา ศาลรัฐธรรมนูญไม่ต้องทำคำวินิจฉัยและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทุกคนไม่ต้องทำคำวินิจฉัยในส่วนตนเช่นเดียวกัน และไม่ต้องส่งไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาอีก แต่ที่ประชุมศาลรัฐธรรมนูญมีมติโดยเสียงข้างมากให้ศาลรัฐธรรมนูญทำคำวินิจฉัยและให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทุกคนทำคำวินิจฉัยส่วนตัวของตนส่งไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาด้วย

ข้าพเจ้าซึ่งเป็นเสียงข้างน้อยขอทำคำวินิจฉัยดังต่อไปนี้

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าพรรคไทยก้าวหน้า ไม่สามารถดำเนินการตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้คือ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคไทยก้าวหน้า พรรคไทยก้าวหน้าไม่สามารถดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และไม่สามารถตั้งสาขาพรรคอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาได้ ซึ่งเมื่อครบกำหนดเวลาแล้ว พรรคไทยก้าวหน้าไม่สามารถดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไปได้ และไม่มีการจัดตั้งสาขาพรรคตามที่กฎหมายกำหนด นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยก้าวหน้า แม้ว่าพรรคไทยก้าวหน้าจะอ้างว่าเข้าใจผิดในวันเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดไว้ ก็ไม่อาจแก้ตัวได้

เมื่อปรากฏว่า พรรคไทยก้าวหน้า มิได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามมาตรา ๒๘ พรรคไทยก้าวหน้าจึงต้องถูกยุบตามมาตรา ๖๕ (๕)
ด้วยเหตุผลดังได้วินิจฉัยมา จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคไทยก้าวหน้า

นายสุวิทย์ ธีรพงษ์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ